

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Adviesraad Sociaal Domein Delft
Postbus 440
2600 AK Delft

VERZONDEN - 8 NOV. 2018

Datum
30-10-2018
Ons kenmerk
3799035
Uw brief van

Onderwerp
Gemeentelijke reactie op Tussenbalans

Uw kenmerk

Bijlage

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein,

Inleiding

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw rapportage *'Tussenbalans decentralisatie Sociaal domein naar gemeente Delft: Jeugd'*. In uw rapportage geeft u aan wat goed gaat, wat schuurt en welke kansen voor verbetering u ziet inclusief een prioritering. Wij herkennen ons in uw rapportage en willen graag samen met u gezamenlijk betekenis geven aan de beschikbare informatie en uw adviezen verder uitwerken. De gemeente vindt uw adviezen heel belangrijk en mede richtinggevend voor de uitvoering en ontwikkeling van beleid. In deze brief reageren wij op de door uw benoemde 'schuurpunten' en adviezen. Als we daarop ingaan, benoemen wij een aantal concrete inspanningen die wij op het betreffende punt of advies al verrichten. Dit heeft niet als doel het desbetreffende punt te weerleggen, maar om ons in dialoog met u te kunnen richten op deze concrete inspanningen en wat we hierin anders, beter of aanvullend kunnen organiseren.

In onze reactie gaan we in op het volgende:

1. Gebruik bestaande kennis en kunde en risico-aanpak;
2. Schuurpunten en adviezen;
3. Gesprekspunten ASD en gemeente.

1. Gebruik bestaande kennis en kunde en risico-aanpak

Goed dat u verschillende bronnen hebt geraadpleegd. Landelijke bronnen bieden ons de mogelijkheid om zowel positieve als zorgelijke ontwikkelingen te zien. Elke gemeente en ieder intergemeentelijk samenwerkingsverband richt de taken echter verschillend in. We willen er dan ook voor waken dat de beelden/inzichten uit andere regio's één-op-één worden geëxtrapoleerd naar onze regio. Daar waar het kan doen we er ons voordeel mee. Referentiegemeenten voor Delft zijn gemeenten die Randstedelijk zijn, met

de kenmerken van grootstedelijke problematiek. Leiden, waar u ook aan refereert, Gouda en Zoetermeer zijn daarin voor ons belangrijk.

Voor het juiste beeld willen wij u erop attenderen dat Delft van de landelijke trends afwijkt op de volgende punten:

- in Delft werken wij niet met wijkteams, maar met één lokale toegangsorganisatie 'Delft Support'. Bij de op- en inrichting van Delft Support is naast een Jeugd- en Wmo team bewust gekozen voor een Sociaal Team, dat huishoudens met meervoudige problematiek (op zes of meer leefgebieden) integrale zorg biedt.
- Voor de landelijke trend 'Overschatting eigen regie' lijkt in Delft het tegengestelde waarneembaar in de vorm van een toename van lichte ambulante hulp.

De risico's die u ziet voor Delft op basis van de landelijke trends voor jeugd en sociaal domein benaderen wij beleidsmatig door niet opnieuw het wiel uit te vinden, maar door kennis te delen, te gebruiken van en samen te werken met andere gemeenten, kennisinstituten en zelfs andere (Scandinavische) landen. Natuurlijk bent u ook een belangrijke bron van informatie voor de gemeente. Hieronder twee voorbeelden over hoe wij beleidsmatig de risico's aanpakken.

Citydeal

Een mooi voorbeeld van gemeentelijke samenwerking is de aanpak Citydeal. De gemeente Delft werkt hierin samen met acht andere gemeenten en een aantal ministeries aan de vereenvoudiging van complexe ondersteuning voor kwetsbare burgers. Concreet betekent dit, dat we in Delft onze professionals verder toerusten in meer kostenbewust en resultaatgericht werken. Daarnaast professionaliseren we onze maatwerkaanpak. Dat doen we bijvoorbeeld door een aanpak te ontwikkelen voor gezinnen met de grootste zorgvraag. Ook werken we aan het vergroten van inzicht in geldstromen om budgetten gericht in te zetten.

Actieplan Sociaal Domein

Daarnaast zijn wij eind 2017 gestart met het 'Actieplan Sociaal Domein' van 3 april jl. (kenmerk: 3662424), waarmee we vanuit de lokale situatie 18 maatregelen in gang zetten om de transformatie binnen het Sociaal Domein te stimuleren en tegelijkertijd de alsmaar stijgende kosten tegen te gaan. Elke maatregel start met een gerichte data-analyse die we duiden met onze stakeholders. Bijvoorbeeld bij de maatregel 'Versterken verwijzing huisartsen' gaan we samen met huisartsen na hoe we hun verwijzingen kunnen versterken met kennis van de sociale kaart en mogelijkheden van snelle ondersteuning vanuit Delft Support. Mogelijk vinden ouders en hun kinderen dan eerder de juiste hulp, waardoor escalaties worden voorkomen en dat kan tegelijkertijd kostenbesparingen opleveren.

2. Schuurpunten en adviezen

Armoede

In Delft bestaat een aantal regelingen voor kinderen in armoede, zoals de fietsregeling, de computerregeling, het Jeugdfonds Sport en Cultuur, de schoolkostenregeling en de Delftpas. Deze regelingen zijn gericht op kinderen tussen 0 en 18 jaar. Vanaf 2019 maken we een start met kinderpacticatie, waarbij we kinderen en jongeren betrekken bij het beleid rondom armoedebestrijding. Resultaten uit deze participatie nemen we mee bij eventuele nieuwe ontwikkelingen.

We zijn ons bewust van het feit dat jongeren tussen 18 en 27 jaar die in armoede leven het moeilijk hebben. Deze jongeren kunnen gebruik blijven maken van de Delftpas en andere regelingen bijzondere bijstand die voor volwassenen gelden. Voor jongeren met schulden kennen we het Jongerenperspectieffonds, waarbij we niet alleen de schulden, maar ook bijkomende problematiek aanpakken.

Schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten

Delft zet in op vroegsignalering en preventie om zo voortijdig schooluitval te voorkomen (Koersdocument: Kansen voor ieder kind, 2018). Eén van de signalen waarop hierbij wordt ingespeeld is schoolverzuim. Samen met scholen is afgelopen jaren gekeken naar de verzuimregistratie. Hierdoor bereiken we dat scholen beschikken over een goede verzuimadministratie, verzuimende leerlingen eerder in beeld krijgen en verzuim tijdig melden zoals de wet dat vereist.

Jongeren die voortijdig het onderwijs verlaten, riskeren een zwakke positie in de samenleving. Wij willen het percentage scholieren dat het onderwijs zonder diploma verlaat zo laag mogelijk houden. De uitvalpercentages in de RMC-regio's in Nederland vertoonden de afgelopen jaren een wisselend beeld. De uitvalpercentages binnen de regio Haaglanden/Delft liggen hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit heeft waarschijnlijk een demografische oorzaak: onze regio heeft één grote stad en drie middelgrote gemeenten van 100.000+ inwoners. Hoe groter de stad hoe groter de problemen. Jongeren hebben hier vaker te maken met problemen op meerdere leefgebieden en kunnen daardoor dusdanig overbelast raken dat zij een verhoogd risico hebben op uitval. Dit geldt ook voor Delft. Sinds een aantal jaren is het percentage voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) gestaag aan het dalen. In het schooljaar 2016/2017 verliet in Delft 2,4% van de scholieren zonder diploma het onderwijs.

De gemeente neemt de plicht serieus om alle VSV'ers tot 27 jaar te begeleiden bij het behalen van een startkwalificatie of bij het vinden van een passende plaats op de arbeidsmarkt. Daarnaast gaan wij in gesprek met scholen over het optimaal toeleiden van kinderen naar de meest passende opleiding. Ook aan de groep jongeren die eindonderwijs volgen in praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en entreeopleidingen

besteedt de gemeente extra aandacht in de overgang van school naar werk. Op die manier wordt getracht arbeidskansen te creëren voor iedereen en op elk niveau.

Kindermishandeling

U adviseert vroegsignalering en preventie meer aandacht te geven. Meer sensibilisering van professionals in het preventieve veld heeft onze aandacht. Eén van de acties die hieraan bijdraagt is de invoering van de aangepaste meldcode. U geeft aan dat er tweemaal zoveel meldingen zijn als gemiddeld gemeten. Eén van de mogelijke verklaringen hiervoor is het relatief hoge aantal risicofactoren voor kindermishandeling zoals armoede en eenouder gezinnen. Daarnaast zet de gemeente in op een aanpak waarbij de risicofactoren voor kindermishandeling in een bepaalde wijk of buurt of bij kinderen in een bepaalde school in kaart worden gebracht en waar tegenover zogenoemde beschermende factoren worden gezet. Deze beschermende factoren worden samen met de professionals van de preventie-organisaties en scholen omgezet in concrete activiteiten. Voorbeeld hiervan is het programma Buitenhof waarin de actielijn 'Kansen voor jeugd' en de Community-school zijn opgenomen.

Bereiken van de doelgroep door gemeente

De gemeente zet in op ketensamenwerking tussen organisaties die werken voor of met kinderen en jongeren, zoals opgenomen in de notitie jeugdpreventie nu en straks (2016). De ketensamenwerking tussen onderwijs en Delft Support krijgt onder andere gestalte doordat elke school een contactpersoon heeft vanuit Delft Support, die regelmatig met de zorgcoördinator of Intern begeleider afstemt over kinderen of jongeren waarbij problemen worden geconstateerd. Deze samenwerking levert goede resultaten op: scholen weten Delft Support goed te vinden. Natuurlijk willen wij dat de ketensamenwerking nog veel sterker wordt binnen de gemeente Delft: tussen de formele en informele jeugdpreventie, maar ook tussen organisaties voor jeugdpreventie en jeugdhulp en bijvoorbeeld huisartsen en schoolartsen.

Preventie is nog niet zo goed op gang gekomen

De Scandinavische wind is inmiddels gaan waaien in Delft¹: met als basis de tien beschermende factoren voor een positieve ontwikkeling van jeugdigen (NJI, 2018) Hiermee willen wij ons preventiebeleid nieuw leven inblazen. <https://www.binnenlandsbestuur.nl/schoolalskrachtbron> De actualisering van de notitie jeugdpreventie nu en straks met de nieuwe Scandinavische inzichten staat op de planning. We starten met deze nieuwe inzichten vorm te geven binnen de actielijn 'Kansen voor Jeugd' in programma Buitenhof. Bij het opbouwen van een passend preventie-aanbod nemen we bewezen interventies in acht. Om een samenhangend preventiebeleid vorm te geven hebben we activiteiten gestopt, maar ook nieuwe geïnitieerd, zoals Regie op Preventie in het Voortgezet onderwijs. Op basis van data vanuit het zogenoemde

¹ Zie onder andere het onlangs gepubliceerde interview met wethouder Hatte van der Woude: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/schoolalskrachtbron>

Jongerencontactmoment dat de Jeugdgezondheidszorg vormgeeft, bevindingen van mentoren en leerkrachten, worden preventie-activiteiten op maat ingezet per schoollocatie en zelfs op klasniveau.

Banen voor jongeren met beperkingen zijn beperkt, toekomstperspectief ontbreekt hierdoor

U adviseert de mogelijkheden voor jongeren voor het vinden van een betaalde baan te vergroten.

Sinds de invoering van de Participatiewet is voor jongeren uit het praktijkonderwijs (PRO) en het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) een sluitende aanpak samen met scholen ontwikkeld. Leerlingen van het PRO en het VSO hebben een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Zij hebben veelal intensieve ondersteuning nodig om een plek op de arbeidsmarkt te verwerven en te behouden. Maatwerk bij deze jongeren is essentieel. Alle Delftse jongeren die het PRO of VSO verlaten krijgen, als zij dat nodig hebben, ondersteuning van de gemeente naar (beschut) werk, dagbesteding of vervolgonderwijs. Dit gebeurt in samenspraak met de scholen en hun ouders/verzorgers. Samen met scholen volgen we de jongeren tijdens het laatste schooljaar. Een leerling van wie op school al duidelijk wordt dat hij/zij niet zelfstandig de aansluiting naar werk zal kunnen maken, kan hiervoor op school ondersteuning krijgen. Voor jongeren richting (beschut) werk is begeleiding door Werkse! naar een plaats op de reguliere arbeidsmarkt of een baan die daar zo dicht mogelijk bij in de buurt komt. Jongeren naar vervolgonderwijs worden veelal door consultants van de Jongerenacademie van Delft Support begeleid.

3. Gesprekspunten ASD en gemeente

In uw begeleidend schrijven bij het rapport Tussenbalans geeft u aan over een aantal onderwerpen in gesprek te willen gaan met de gemeente. Vanzelfsprekend doen wij dat graag. Hieronder geven wij alvast bij elk onderwerp een eerste reactie.

Gesprekspunt: Bevorderen dat jongeren uit het speciaal onderwijs goed kunnen doorstromen naar werk.

Sinds de invoering van de Participatiewet is voor jongeren uit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs een sluitende aanpak samen met de scholen ontwikkeld. Zie ook eerder in deze brief.

Gesprekspunt: De begeleiding van alleenstaande statushouders en in het bijzonder van die jongeren, in de leeftijd van 18-25 jaar, die ondersteuning nodig hebben. De beschikbare capaciteit bij de Jongeren Academie is onvoldoende en het baart ons zorgen dat de capaciteit verder afneemt de komende tijd.

Wij herkennen ons niet in de vermindering van capaciteit bij de Jongerenacademie voor jonge statushouders.

Gesprekspunt: Kinderen uit het speciaal onderwijs stromen vaak moeilijk door van school naar werk omdat er een gebrek is aan passende werkplekken bij bijvoorbeeld beschermd werken.

Datum
30-10-2018
Ons kenmerk
3799035

Voor de doorstroom van school naar werk is met het VSO en PRO een sluitende aanpak gerealiseerd. Daarin worden de instrumenten nieuw beschut werk en de banenafspraken banen alsook alle beschikbare instrumenten van Werkse! betrokken (o.a. jobcoaching, werkplekaanpassingen en loonkostensubsidies). Ook is er (in samenwerking met Werkse! en GGZ Delfland) een specifieke aanpak ontwikkeld voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. De gemeente Delft heeft zich vanaf de invoering van de Participatiewet verbonden aan de taakstellingen beschut werk. Deze taakstellingen zijn nu zelfs verplichtend opgelegd. De beschut werk plekken zijn binnen deze taakstelling beschikbaar voor iedereen die daarvoor in aanmerking komt en kunnen te allen tijde worden gerealiseerd binnen Werkse!. Vanuit het Rijk wordt er een nieuw offensief ingezet voor een betere re-integratie van mensen met een beperking. Het betreft hier met name vereenvoudiging van regelgeving, waardoor de verwachting is dat instrumenten toegankelijker worden en dat de deelname daardoor zal stijgen.

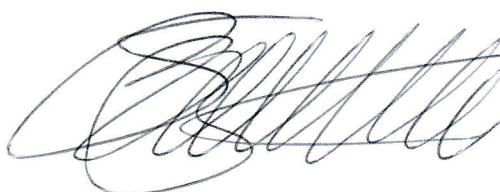
Gesprekspunt: de kwaliteit en integraliteit van de dienstverlening dat er nog winst te behalen is bij het verbinden van de informele partijen onderling en met Delft voor Elkaar.

De relatie met informele ondersteuning heeft ook onze aandacht waarbij we als gemeente op zoek zijn naar een optimale inzet van bestaande initiatieven. Input op dit punt is zeer welkom.

Tot slot

Wij onderschrijven het belang om met elkaar in gesprek te blijven. Daarom zal regulier overleg worden georganiseerd. Mede dankzij uw input kunnen wij onze dienstverlening verbeteren en ervoor zorgen dat alle inspanningen (nog) meer gericht, zichtbaar en effectief zijn voor de burgers van onze stad.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

, burgemeester

ir. S.M. Brandligt I.b.

, secretaris

dr. M. Berger, I.s.